

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

Газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СЬБОТУ.

Видає Стіваришення “Українських Робітничих Вістей”.

Передплата на рік \$4.00
Адреса:
“UKRAINIAN LABOR NEWS”
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ДОВКОЛА ОСТАННІХ ПОДІЙ.

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНВЕНЦІЯ ГІРНИКІВ В ІНДІАНОПІС.

Добре наладжена на початку конвенції юні гірників в Індіанаполіс машина Луїса — почала тріщати, як доносить наш кореспондент. Швидко перепахана резолюція про виключення з юні МекЛаклена і товаришів, провідників страйку гірників в Новій Скошії минулого року, прийшла знов на порядок дня. А сталося це в той спосіб, що в резолюційну комісію подала була резолюція, щоб всі резолюції читалися на конвенції в тім виді, в якому їх писали лбокалі, а не в редакції Луїса. Комісія ту резолюцію відкинула. Це спричинило велике обурення, перед яким спасував сам Луїс. Рішення комісії зістало повалене і Луїс примушений був згодитися на читання резолюцій в їх оригінальному виді.

Дальше перейшла ухвала, щоб кожний делегат мав право запитати питання в обороні своєї резолюції. Тоді то з платформи і почалась дійсна критика машини Луїса. Після того, як канадські делегати дістали можливість зайти на платформу, вони добились переглядання справи МекЛаклена і товаришів і справи цілого 26-го дистрикту.

Три години велась за це завзята боротьба. Нічого не помогло напад Луїса і його поплечників. Поступові гірники улаштували свій-окремий мітинг в іншій залі і виробили плян спільного ділання. Вони поставили домагання про повернення юнійних прав Говатові, провідникови гірників стейту Кензас, якому Луїс свого часу відобрав права. Це є той самий Говат, якого канадські діласти не впустили до Канади минулої весні, коли його запросили гірники Нової Скошії на першомайський мітинг.

Під натиском рядових гірників Луїс примушений був дати платформі незприжання ним делегатів Нової Скошії МекЛаклену; якого Луїс також виключив з юні.

Буржуазна газета “Індіанаполіс Стар” подає детальний звіт з конференції і хоч подає його в своїм одностороннім освітленню, але з нею видно, як тяжко приходиться Луїсові викручуватися в содіяних йому беззаконнях.

З чого не треба ще робити висновку, що Луїсови придеться уступити. Машини його хитра і має попертя у властві мушкетера. Але це значить, що його самодержавіє над гірниками вже захитане.

З інших важних резолюцій, ухвалених конвенцією, треба зазначити резолюцію про націоналізацію копалинь і резолюцію за розрознення, тобто протиповнення. Але ці резолюції, як і многи інші остануться д'ясам волюючого в пустині.

Коли повища стаття була вже набрана, наспіла вістка, що машина Луїса наїхала на камінь поступових гірників і розбилася. На конвенції прийшло до бійки. Поступові гірники здобувають щораз більше делегатів на свою сторону. Луїс від наступу на червоних, який він розпочав на початку конвенції, перейшов до оборони своєї позиції.

РОБІТНИЧЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО АНГЛІ І ВИЗНАННЯ С.С.Р.Р.

В минульшій числі “Укр. Роб. Вістей” ми писали про “винаходи” англійськими капіталістами якихось “заговорів” радянського правительства проти британської держави, щоби в той спосіб перешкодити правительству МекДоналда визнати Радянський Союз.

Тимчасом телеграма з 30. січня з Лондону доносить, що повне визнання радянського правительства робітничим правительством Англії наступить ще перед зібранням англійського парламенту, тобто перед днем 12. лютого.

Як видно, то нічого тут не поможе “винаходи” англійських капіталістів. Придється їм проилкнути гірку пігулку.

Ця гра з визнанням радянського правительства великими капіталістичними державами ведеться через послідних два-три тижні. Телеграми доносилась свого часу, що навіть Пуанкаре заговорив вже був про визнання; Муссоліні також; і знова все замирало. Дуже тяжко панам ризикувати на цей крок. Розбіжність, “переконаність” всіх, що в Радянських Республіках нема вже ні комуїзма ні комуністів, а коди придеться зробити останній крок — вони стануть і знова роздумують: визнавати, чи не визнавати?

І знова шлють свої “неофіційні” і “пів-офіційні” місія до Радянських Республік студіювати там господарське і політичне положення. Ану-ж, мовляв, ми визнаємо, а там зовсім нема чого визнавати. Поїде місія огляне, — привезе добрий звіт і вони знова “визнають”. І знова роздумують: а може та місія судити односторонньо, може вона заразилась там більшевизмом? І шлють нову, більш “благоннадійну” місію. Ось і тепер поїхала в Москву ще одна французька місія.

Що зробить МекДоналд? Чи він також перше піде в Москву місію на оглядині, а тоді вже буде визнавати, чи він перше визнає, а тоді вже піде в місію, але посольство? Слідуючи кілька днів дадуть на це відповідь. Телеграфічні новинки доносять, що правительство МекДоналда перше визнає, а тоді піде своє представництво. Але ми бачили вже так багато ріжних новин, що і до останніх треба відноситись з застереженням.

ПІСНЯ ЛЕОНТОВИЧА НА СЦЕНІ У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ.

Драматично-Співацький Гурток при Українській Робітничій Домі в ВІННІПЕГУ за останні часи робить значні успіхи в штуці і пісні. Життєвий його пудс починає замінювати битись. Та не тільки самого Драм.-Співацького Гуртка, але і всіх мистецьких сил при Укр. Роб. Домі, які мандолінові оркестр, так і молоді симфонічного оркестри.

Не є хвалюваною, коли скажемо, що на цілім американським континенті нема серед української імміграції такого сильного мистецького колективу, як при Українській Робітничій Домі в ВІННІПЕГУ. Зі своєї кружкової замкнутості в минулім році, цей колектив виходить з початком цього року на широкий шлях мистецтва.

Взяти хоч би останні дві вистави: “Повернув із Сибіру” і “Осінь скрипки”. Обидві штуки сами по собі нічого нового нам не говорять, але виконання рязь аматорами в цих штуках, говорить нам багато нового. Остання з цих штук — “Осінь скрипки” — досить таки монотонна і тільки завдяки артистичному виконанню, захопила глядачів.

Те саме й з концертами. Правда, концерти випередили драму, завдяки своєму новому змістові. Співацькі і музикальні сили мають новий і широкий вибір в своєму репертуарі, тоді як драматичні сили примушені копаться в старім міданським хламів, в роботовидині. Музикальні сили — мандолінові і симфонічна оркестри — збільшують свій репертуар класичними творами, уривками з відомих опер: “Іль Тростачев” (“Трубадур”), “Казки Гофмана”, “Льогенгрін”, “Кармен” і інші, та такими пердиними класичної музики, як “Гуморески”, “Тарантеда” (І. мандолінова оркестра). Треба тільки почути спів і гру той оркестри народної пісні “Ой піду я понад лугом”.

Найновіше в репертуарі міданого хору, яке треба привітати, це пісня Леонтовича. В неділю 27. січня на концерті хор виконав дві пісні Леонтовича: “Над річкою” і “Ой не вдова”. Треба признати, що виконання було майже бездоганне. Чулася лише несліма басів, а місцями й тенорів. На наш запит в цій справі була відповідь: “Брак часу на проби. Дві проби і концерт”. І те правда.

Бажали б ми, щоби хор присвятив більше уваги пісні Леонтовича, а навіть, порозумівшись з мандоліновими оркестрами, присвятив цій пісні хоч один вечір. Тим більше це є можливе, що він має до свого розпорядження збирники творів Леонтовича. А слідом за цим, щоби познайомив вінніпегських Українців з творами нових українських композиторів: Верикського і Козичкого, як також щоби постарався дістати твори композитора Верховниці і др. Імена цих композиторів тепер дуже відомі на Радянській Україні.

Дается помічати, що музичні і співацькі сили в своїм поступі віддаляються від слухача. Щоб чому зарадити, коначим є, щоби перед виконанням якогоось класичного твору, хоть пояснив слухачеві його значення. Навіть українську народну пісню треба пояснювати. Бо хоч народ створив її, він її мало розуміє, або і зовсім не розуміє. А тимчасом ця пісня є зерклом життя того народу.

Треба також більше заохочувати щільну молодіж до участі в концертах.

Як зауважимо, то і Драмгурток думає збагатити свій репертуар новою виставою. Він готується до проб “Гайдамаків” Т. Шевченка, які думає виставити в день річниці смерті цього генія, в марти місяці. Якщо це здійсниться, то це буде тим більш цікавим, бо вистава відбудеться на зрещ постановки “Гайдамаків” “Березілем” Леся Курбаса в Києві.

В добрий час!

Волінець.

ГОЛОСИ БУРЖУАЗНОЇ ПРЕСИ ПРО СМЕРТЬ ЛЕНІНА

Живе на світі багато людей. Між ними є розумні і дурні. Чим більше культура нація, тим менше в неї дурних-хамових членів. Ми, Українці, не можемо похвалитися цим, що позулися хамоватой поведінкою, гидкою, брудною, нечесною. В нас звичайно на словах є й величезна культура і народна честь і гордість і рахування себе рівноправною нацією з усіма іншими в світі. Як-би це було так, гаразд, тоді, само собою, не було би двох думок. Але — чому плювати самим собі в очі?

В Європі, так в Галичині, як і на Україні, наші люде вилічили здебільшого від цієї недуги. Власне, вилічили час, новий час. Та за це в Америці і Канаді, серед німого українського міданства, хамство не то що істне, але просто стало безсоромною буденщиною. Осць новий доказ:

Помер Ленін. Преса цілого світа заговорила про це, широко розспісалися. Появились портрети, довші життєлісії, оцінка праці Леніна. Деякі уряди капіталістичних держав вислали в Москву телеграми співдчутия, не гадуючи вже, що з цілого світа поспішали телеграмми від робітничих організацій. Хто був Ленін, про це знають всі. Кожний з нас має повну нагоду читати в минулому тижи американську і канадську буржуазну пресу і переконатися, що не було в ній найменшого нападу або негодування на особу Леніна. Напроті, буржуазна преса викрою однівола Леніна для всесвітнього робітничого руху, оцінювала його наукову та революційну діяльність.

Так же само було у всіх державах світа. Ми для справлення нашого твердження наведемо уривки з американської буржуазної англійської преси. Газета: “Америкен” між иншим пише:

“Історія нашої вітчизни і величчя чоловіком, — величчя по своїм воля, по оригінальності і надзвичайному успіху. Ці три прикмети не все відли рішювачі в історії людства.” Ціла стаття, якої автором є Брісбейд, — клониться перед величчєм гєнієм пролетарського вождя.

Газета “Таймс”.

“Ми мусимо вважати Леніна чоловіком великої воли і рідкої інтелектуальною (розумовою) силою, якою він зміг підпорядкувати всі моменти життя.”

“Історія нашої вітчизни і величчя чоловіком, — величчя по своїм воля, по оригінальності і надзвичайному успіху. Ці три прикмети не все відли рішювачі в історії людства.”

“Історія нашої вітчизни і величчя чоловіком, — величчя по своїм воля, по оригінальності і надзвичайному успіху. Ці три прикмети не все відли рішювачі в історії людства.”

Та до цього не догадується вузькобачий чорносотенець. Він просто демагогічно заявляє, що промисла і хліборобство “ніщив Ленін”, а зате, що протягом 3-ох літ нищили все до тла царські генерали Денікін, Колчак, Юденіч, Врангель, український “патріот” Петлюра з своїми “союзниками” польськими панами, та й інші Савіновки, Балаховичі, Махи. Про всі ці банди мовчить “патріот”. В нього навіть голод — діло рук Леніна. Чому ж не твердити, що й велике природне нещастя, землетрус в Японії — це діло Леніна, або приймаймі — японського мікада?

Ученики найбільшого руйнітика, менші руйніки, як Камєна, Зиновєв і Сталін, зі свого погляду мають рашію, кова накликають світ закулати за коніоні і сумувати по йому. Але народи Росії, України, Білорусі, Кавказу, Сибіру, як жадуєть, то тільки тому, що Ленін оставив ще тут Камєна, Троцького, Зиновєва, Сталіна, Стеклова і ін. подібних.

На землі тисячі люде будуть оглядати тіло Леніна, а на тому світі придуть до його духа мільони духів, що виславлять їм туди перелачно комісарі при помочи карабінів і голду.

Правда, які цвіткі?! Іх справді можна найти тільки в

К. Ц.

СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ДІМ.

(Вражіння з обідки по західній Канаді.)

Саскатун — це “культурний осередок української імміграції” провінції Саскачевану. Та що я кажу — Саскачевану — цілою західній Канаді. Там відбувалися зїзди, конгреси... Цур їм. Все одно нічого з них не дилилося, або майже нічого. Зі всієї “великої” “народної” “проевітанії” роботи лишився перед-привласнений пісок.

І в тім Саскатуні українські робітники побудували в 1922 році дуже гарну інституцію. Може найкращу в західній Канаді. Побудували туди, як там було вже два подібні інституції, з одною з них і вони буди довший час знізи.

Саскатун місто також не велике. Звичайна фермерська земледілка, без жадної індустрії і країнці там вкє аж не так дуже багато, але все поділене, покласифіковане. Чому? Бо так комусь хочеться. Одні каже: так жив мій дід, дідав дід, так жив мій батько, так буду живи і я. Тобто в “прадідівській” вірі. А що Канада не Галичина, то св. Миколая приходить на свята спроваджувати.

Інші знова, хоч таких меншій, вдарились в релігійні реформи. Іх каже: хоч я піп, але конатиї Возлюблю, бачите, “діторожденіє” і прийняти “натіє” духа православного та прогбосили війну щелібовати. Сіреч: возлюби ближнього свого, як сам себе.

Завдяки цьому “братолобію” прийшлося свідомим українським робітникам будувати свою інституцію. Побудували і є для неї місце серед українського населення Саскатуну. При тій інституції є жіночий відділ, діточа школа, драматично-співацький гурток, струна оркестра. Інституція утримує платного учителя, він-же

учитель співи й музики. Правда, платня — щоби лише вижити.

Молоденька інституція, молоді в ній пращівники і вони конкурували своєю завзяттю пращею церковну братію. Перед роком ректор бурси ім. Могилі пробував “сконкурувати” наших товаришів при помочи англійської публічної опінії, заклякаючи ту опінію до погрому “ненасиних большевиків”, однак потерпів фіяско. А тепер та сама братія малпуге в своїй роботі за нашими товаришами. До того малпуге, що навіть свої сміються. “Та ви дивуйте вже щонебудь своє!”

А то все, що робиться в Робітничім Домі, ви собі те саме”. — Так говорять свої до своїх. Однак їм все одно “не витанцовується”. Може як приде вже Озіанто, перекадач Івана Затуєстого, тоді підмастять колеса.

На Українській Робітничій Домі в Саскатуні є ще довг. Навіть поважний на цю невелику місцевість. Придється попрацювати ще товаришам для него з пару років. Але-же хіба робітники боються праці? Довкола Саскатуну є ще кілька фермерських місцевостей, де фермери живють в добрій злагоді з робітниками. І коли-б тільки покращало економічне пажоження тих фермерів, то не забудуть вони і за робітничу інституцію в Саскатуні. Але саскатунські робітники не повинні забувати і про цих фермерів. Хоч час від часу віддавати їм і помагати їм в просвітній праці. Тепер в Саскатуні відчувається “брак відповідних люде, особливо теїпер, коли гурток передових товаришів виїздає на Радянську Україну.”

В.

ЯК У НАС МАРНУЄТЬСЯ ПУБЛІЧНИЙ ГРІШ.

Під таким наголовком містити галицька газета “Новий Час” з 27. грудня невеличку статейку Ст. Гайдучка про господарку українських панів-патріотів народним грошем. Це тим більше цікаве, що цей “гріш” (одна тисяча канадських доларів — це обі гриш! — Зам. складача.) зібрано з довірчливіх українських іммігрантів в Канаді і вислано до Львова заступником “уряду” Петрушевича проф. Ів. Боберського.

Ми наводимо цю статейку дослівою з листом Ів. Боберського. Осць що там говориться:

“Чикаго 30.10.20. До Хвального Союзу Кредитового, Львів, Ринок ч. 10.

Прошу присланих 1000 (тисяч) доларів вислати на конто Іван Боберський і переправити вірнічанню довілі на цілій парселі Н. Левницької при стріфській гостині, так щоби ця там положена, угодою закуплена та тіх міаєрих 140.000 мп. і мати

українській “патріотичній” газеті. Не помогли навіть туполобим рутенцям телеграмми буржуазних кореспондентів з англійської преси, які описували величезне вражіння на селян і робітників, яке викликала вістка про смерть Леніна. Мільони адвиги народу з ріжних кінців радянських республік, що стояли на великому морозі і мліли, коди хоронили тіло Леніна — це найкраща відповідь свободолюбним хамлетям.

Ленін не потребував і не потребує таких дописських “папахид” про “другий світ”, як це дозволяє собі жалюгідна “Свобода”. Така писанина найкраще свідчить про велику культурну відсталість тупоумців — “патріотичних” рутенців.

Ленін був вождом і борцем робітників і бідних селян і про це знає цілий світ. Варта, щоби “патріоти” вчилися приличності та людяности хоч-би від дійсних буржуїв чужих націй. Бо вкінці-кінців, час вже перестати плувати самому собі в очі і то прилюдно.

К. Ц.

“ПАМ'ЯТНА КНИГА” В ЧЕСТЬ МЕЛЬНИЧУКА, ШЕРЕМЕТІ І ЦЕНКА.

Кожному свідому українському робітникові й селянцю добре відома жерть, добре відома героїська смерть незабутніх товаришів Мельничука Степана, Шеремети Петра і Ценка Івана, що гордо віддали своє молоді-надїє життя за визволення працуючого народу. Треба, щоби про них і їх великі діла залишилися тривалі пам'ятники для грядучих наших поколінь. З цєю метою я взявся до праці над зложенням “Пам'ятної Книги” в честь наших Товаришів-Героїв і чинаду призабрив цінного матеріалу, головни в Європі. Однак я щиро бажавби, щоби й канадське та американське укр. робітництво взяло участь в цій праці і тому авертався до широкого робітничого жаглу в слідуючім проханням: Хто має вірші, оповідання, спомины, рисунки і т. д., що відносять до зазначених Товаришів-Героїв, лєхай присілав для видруккування в “Пам'ятній Книзі”.

Про появу такої книжки буде окреме оголошення. Окрім фотографій, рисунків, спомины, віршів і життєпису, в книзі будуть також фотографії власноручних листів розстріляних Товаришів.

Такю прощув і всі робітничі товариства, без ріжнці на політичні напрямки, так в Канаді, як і в Злуч. Держанах, щоби приймили назву ім. Мельничука, Шеремети або Ценка, повідомий мене, коли товариство прийняло назву, де воно находиться та яка дія його. Листи прошу слати на адресу Укр. Роби. Дому у ВІННІПЕГУ, а мені відли вже доручать.

М. Грчак.

Адресувати треба так:

UKRAINIAN LABOR TEMPLE

Cor. Pritchard & McGregor Sts.,

Winnipeg, Man.

Замітка: До цього часу я вже одержав деякі вірші від робітників з Канади і Злуч. Держав, та на цьому місці повідомляю, що з технічних причин мені неможливо повідомляти кожного, чи його вірші добри, чи ні. Як вигляд Книги, козий переконається.

Тавож пояснюю, що для того, хто хоче щобудь написати в жагдану Книгу, не потрібно особистих спомины з життя розстріляних Товаришів. Деякі робітники і фермери вже по 10 до 20 літ в Канаді і Злуч. Держанах і само собою, не могли знати наших Героїв. Але можна писати чи то оповідання, чи вірші про них. Це залежить від даровитости того, хто пише.

М. І.

Українська робітнича преса, це ознака сили і свідомости робітництва. Пам'ятайте! про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

опісля претенції до аюші; в десять раз витриміть?

А що робить Дирекція Союзу, як показалося, що п. Д-р М. Шукевич не піднімає тих доларів?

А може обертала ними і нація має тепер певно болай шістор тисечі?

І то ні! Яке жможі публічним майном спекулювати? Кр. С. Крек уаави собі простіше: Чек диміана на маркі польські і випаса їх на рахунок Боберського. Вони законно процентувались і вони нарілі має окола пів мільона марок польських. Чуте пів мільона марок?

Скажете, написано до проф. Боберського, що з грішми даді робити? Це ні! Чейше шкода видлати на почтову оплату.

Ст. Гайдучок.

Отож маєте пів мільона польських марок за тисячу канадських доларів! Це з процентом від 1920 року. Скільки це буде тепер, якщо перевести ці пів мільона польських марок назад на канадські долари? Буде коробочка (на десять шюхв) табаки. Ще 27. грудня м. р. курс американського долара — був 7.500.000 (сім мільонів п'ятсот тисча) польських марок.

Отак то здійснюється жазка про ковала, що почав робити лєміш, а закінчив на шпикови. Одна тисяча канадських доларів пішла з димом. Хіба це тільки одна?